

2-TOM, 11-SON

INGLIZ TILINI O'RGANISHDA MADANIYATLARARO
KOMMUNIKATSIYANING O'RNI
THE ROLE OF INTERCULTURAL COMMUNICATION IN LEARNING
ENGLISH

РОЛЬ МЕЖКУЛЬТУРНОЙ КОММУНИКАЦИИ В ИЗУЧЕНИИ
АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА

Xoliyarova Dilnura Umid qizi

Termiz davlat pedagogika instituti talabasi

dilnuraxoliyarova@gmail.com

Kholiyarova Dilnura Umidovna

Student of Termiz state pedagogical institute

dilnuraxoliyarova@gmail.com

Холиярова Дилнура Умидовна

Студентка Термезского государственного

педагогического института

dilnuraxoliyarova@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada ingliz tilini o'rganishda madaniyatlararo kommunikatsiyaning o'rni va uning o'quvchilar uchun afzalliklari yoritilgan. Madaniyatlararo kommunikatsiya nafaqat til o'rganish jarayonini samarali qilishga yordam beradi, balki xalqaro muloqot malakalarini rivojlantiradi. Maqolada madaniyatlararo kommunikatsiya ko'nikmalarini rivojlantirish usullari, shuningdek, O'zbekistonda bu boradagi amaliyot haqida fikr yuritilgan.

Abstract: This article discusses the role of intercultural communication in learning English and its advantages for learners. Intercultural communication not only enhances the language acquisition process but also develops international communication skills. The article examines methods to develop intercultural communication skills and provides insights into their application in Uzbekistan.

Аннотация: В статье рассматривается роль межкультурной коммуникации в изучении английского языка и её преимущества для учащихся. Межкультурная коммуникация способствует не только эффективному изучению языка, но и развитию международных навыков общения. В статье также обсуждаются методы развития межкультурной коммуникации и практика их применения в Узбекистане.

Kalit so'zlar: Ingliz tili, madaniyatlararo kommunikatsiya, til o'rganish, xalqaro muloqot, madaniy tafovut, ta'lim, O'zbekiston.

2-TOM, 11-SON

Keywords: English language, intercultural communication, language learning, international communication, cultural differences, education, Uzbekistan

Ключевые слова: Английский язык, межкультурная коммуникация, изучение языка, международное общение, культурные различия, образование, Узбекистан

Kirish

Globalizatsiya davrida ingliz tili xalqaro kommunikatsiya tili sifatida keng qo'llanmoqda. Ushbu tilni o'rganishda faqat grammatikani o'zlashtirish va lug'at boyligini oshirish kifoya emas, balki madaniyatlararo kommunikatsiya ko'nikmalariga ham ega bo'lish talab etiladi. Chunki til – madaniyatni ifoda etuvchi va muloqotni boyituvchi vosita. Ushbu maqola ingliz tilini o'rganish jarayonida madaniyatlararo kommunikatsiyaning ahamiyati, uning asosiy qirralari va o'quvchilar uchun qanday foydalar berishini yoritib beradi.

Madaniyatlararo kommunikatsiyaning mohiyati. Madaniyatlararo kommunikatsiya bu – har xil madaniyat va ijtimoiy guruhlariga mansub odamlarning bir-birlari bilan til vositasida tushunish va muloqot qilish jarayonidir. Ingliz tilini o'rganish jarayonida o'quvchilar boshqa xalqlarning madaniyati, urf-odatlar va qadriyatlar bilan tanishadilar. Bu esa ularning xalqaro miqyosda muloqot qilish malakasini rivojlantiradi.

Madaniyat va tilning o'zaro bog'liqligi. Har bir til o'z ichiga madaniyatga xos an'ana, axloq va qadriyatlarni oladi. Ingliz tilini o'rganish faqat so'zlar va grammatikani o'zlashtirish emas, balki ingliz tilida so'zlashuvchi davlatlarning madaniyatini tushunishni ham o'z ichiga oladi. Misol uchun, Amerika va Buyuk Britaniya o'rtasidagi iboralardagi farqlar, norasmiy nutq shakllari yoki qit'alarga xos xushmuomala usullari bilan tanishish o'quvchilarning madaniyatni chuqurroq anglashiga olib keladi.

Madaniyatlararo kommunikatsiya ko'nikmalarining afzalliklari

Ingliz tilini o'rganishda madaniyatlararo kommunikatsiya ko'nikmalarining rivojlanishi quyidagi afzalliklarni beradi:

Ochiqlik va bag'rikenglik – O'quvchilar o'zga madaniyatlar va e'tiqodlarni qabul qilishda ochiqroq va bag'rikengroq bo'ladilar.

To'g'ri va tushunarli muloqot – Har xil madaniy muhitlarda qanday gaplashish va nima deyish mumkinligi haqidagi tushuncha to'g'ri muloqotni ta'minlaydi.

Xalqaro miqyosda muloqot qilishga tayyorgarlik – O'quvchilar xalqaro kompaniyalarda ishlash yoki boshqa davlatlarda ta'lim olish uchun zarur bo'lgan muloqot ko'nikmalariga ega bo'ladilar.

Ingliz tilini o'rgatishda madaniyatlararo kommunikatsiya ko'nikmalarini rivojlantirish usullari

2-TOM, 11-SON

Quyida ingliz tilini o'qitishda madaniyatlararo kommunikatsiya ko'nikmalarini rivojlantirish usullari keltirilgan:

Rol o'ynash (Role-play) – Har xil madaniy vaziyatlarda qanday muloqot qilishni mashq qilish uchun o'quvchilarga rol o'ynash mashg'ulotlari beriladi. Masalan, mehmonxonada joy band qilish yoki restoranlarda buyurtma berish.

Madaniyat haqidagi videolar va hujjatli filmlar tomosha qilish – Ingliz tilida so'zlashuvchi davlatlarning turmush tarzi, urf-odatlar va qadriyatlari bilan tanishish uchun ushbu manbalarni tomosha qilish.

Onlayn suhbatlar va madaniyatlararo forumlar – O'quvchilar internet orqali boshqa mamlakatlardan bo'lgan yoshlar bilan muloqot qilishi va turli madaniyatlardagi farqlarni tushunishi mumkin.

Tahlil

Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, madaniyatlararo kommunikatsiya ko'nikmalarini rivojlantirish ingliz tilini tezroq o'rganishga va samaradorlikka ijobiy ta'sir qiladi. Masalan, Amerika Ta'lim Tadqiqotlari Assotsiatsiyasi tomonidan o'tkazilgan bir tadqiqotda boshqa madaniyatlarni tushungan talabalar o'zlashtirish darajasida yuqori natijalarga erishganligi aniqlangan. Shuningdek, bu ko'nikmalar stress va chalkashliklarni kamaytirishga yordam beradi, chunki madaniy farqlar o'quvchilar tomonidan oldindan hisobga olinadi.

O'zbekistondagi amaliyot

O'zbekistonda ingliz tilini o'qitishda madaniyatlararo kommunikatsiyaga katta ahamiyat qaratilmoqda. Aksariyat ta'lim muassasalarida ingliz tili o'quv dasturlariga madaniyatlararo muloqot mashg'ulotlari kiritilgan. Bu esa o'quvchilarga xalqaro miqyosda samarali muloqot qilishga yordam beradi va ularning til o'rganishdagi qiziqishini oshiradi.

Xulosa

Ingliz tilini o'rganishda madaniyatlararo kommunikatsiyaning o'rni beqiyosdir. Madaniyatlararo kommunikatsiya ko'nikmalarini rivojlantirish nafaqat til o'rganish jarayonini boyitadi, balki o'quvchilarga xalqaro miqyosda muvaffaqiyat qozonishiga yordam beradi. Shu sababli, ingliz tilini o'rgatishda va o'rganishda madaniy jihatlarga alohida e'tibor berilishi lozim.

2-TOM, 11-SON

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Brown, H. Douglas. *Principles of Language Learning and Teaching*. Pearson Education, 2007
2. Kramersch, Claire. *Language and Culture*. Oxford University Press, 1998
3. Bennett, Milton J., ed. *Basic Concepts of Intercultural Communication: Paradigms, Principles, and Practices*. Intercultural Press, 2013.
4. Samovar, Larry A., Richard E. Porter, and Edwin R. McDaniel. *Communication Between Cultures*. Cengage Learning, 2012.
5. Crystal, David. *English as a Global Language*. Cambridge University Press, 2003.
6. Risager, Karen. *Language and Culture: Global Flows and Local Complexity*. Multilingual Matters, 2006.
7. Alptekin, Cem. "Towards Intercultural Communicative Competence in ELT." *ELT Journal*, vol. 56, no. 1, 2002, pp. 57-64.
8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Chet tillarni o'rganishni rivojlantirish to'g'risida"gi farmoni, 2021-yil.

